

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. December 21.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam. 102. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendőek.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petisorsért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 80 fillér.
A hirdetmények s nyílt erek díja előre fizetendő.

Az országgyűlés újabb elnapolása.

Igen sokan voltak a politikával foglalkozók között — s pedig ki az, aki ma nem foglalkoznék politikával — akik azt hitték, azt remélték, hogy december 19-ike valami váratlan fordulatot hoz a politikában. Az optimisták még csak pár nappal is abban reménykedtek, hogy hátha megszallja valami esodás ihlet a nemzet böles vezéreit s a korona felkent viselőjét s a békének várva-várt, óhajtott galambja leszall végre e sokat szenvedett magyar haza fődjére s áldást, nyugalmat, békét s a jobb jövő zálogát hinti szét a göröngyökön, hogy tovább fejlődjék a magyar nemzeti állam. És valljuk meg, hogy ennek a reménykedésnek talán volt is némi alapja, hiszen azon államférfiak közül, kik eddig visszahúzódtak a küzdelem teréről, egy-kettő, akihez még ragaszkodik a nemzet talán politikai külömbiség nélkül, kilépett a visszavonultság hónyálából s komoly munkához fogott, hogy előkészítse a békét. Sőt már kompromisszumról is volt szó... De ez — bár még mindig felszinen van — nem vált még valóra. Sőt talán még nem is jutott el ahhoz a ponthoz, mely határozott alakot adhatna a nemes célu törekvéseknek.

A pessimisták — azok semmit sem reméltek. Azaz, hogy még is, ők is hitték, hogy a kormány teljesen reálép az abszolutizmus talajára s december 19-én feloszlatja a Házat, anélkül, hogy az új választásokat elrendelné. Nos, hát december 19-ike elmúlt és — sem az egyik, sem a másik nem következett be.

Nincs még — béke.

Nincs — abszolutizmus.

Nincs — házfelosztás.

Nem lesz még a közeli hónapokban új választás.

Egyszerűen csak — *elnapolták a Házat márciusig*, s ez bármit mondjanak is az intézők, az alkotmányos parlamenti szokások ellenére, a közhangulat ellenére történt.

A parlament — természetesen — tiltakozott az újabb elnapolás ellen, de a királyi intézkedés után nem maradt — mint némelyek szerették volna — együtt.

Mindkét oldalú eljárásban van mégis valami reményt nyújtó. Mi azt hisszük, hogy egyik részen sem akarták a dolgoknak élesebb ellentét jellegét adni. Mert, hitünk szerint, mindkét oldalon szeretnék a béke diadalát látni. Higyjük, hogy ily érzattal tették. Adja Isten, hogy az újabb szünet alatt legyen vége a harcnak s jöjjön el a béke országa.

ORSZÁGGYŰLÉS.

Budapest, december 19. A képviselőház mai ülésén a kormány nem jelent meg, hanem Kázar miniszteri tanácsossal küldötte el az elnapoló kéziratot a Ház elnökének.

A képviselőház mai ülésén Széll Kálmán is megjelent.

Justh Gyula nyitotta meg az ülést, felolvastatja a multkori királyi kéziratot.

Azután jelentette, hogy Fejérváry miniszterelnök egy levelet küldött.

Jegyző felolvassa a levelet, mely a királyi kéziratot tartalmazza s mely szerint a király március 1-ig elnapolja a Ház üléseit.

Gróf Apponyi Albert állott felelet után szólásra.

A folytonos elnapolási rendszert az alkotmányosság tagadásának mondja, a mely szándékos és rosszhiszemű. A politikai felelősség negligálása. A jogi felelősség kijátszása.

Azzal napolta el a kormány a Házat hogy idő keleti a kibontakozásra.

Kijelenti, hogy reménytelen minden olyan kibontakozás, mely a nemzet megtörésével, lemondásával történne.

Apponyi azután a elnapoló kéziratról szolt.

Kifejti, hogy az elnapolás a törvénytelen ség malmára hajtja a vizet. Az elnapolás ellen a Háznak tiltakozni kell. Azért határozati javaslatot nyújt be, mely tiltakozik a folytonos elnapolás ellen.

Tisza István gróf az elnapolások oly rendszerét látja, mely a parlamenti életet fikciává teszi.

Az utolsó elnapolást törvénytelennek tartja, a miben ugy látszik, minden magyar párt egyetért. Azzal azonban nem ért egyet amit Apponyi beszédében állit.

Eddigi álláspontja az volt, hogy a királyi kézirat után vitának helye nincsen.

Normális helyzetben ez a helyes de ma nem, mert tiltakozniuk kell a fennálló rendszer ellen. Keresni kell a kibontakozást mindenképpen, de meg kell adni, hogy a kormány eljárása törvénytelen.

Elfogadja a javaslatot.

Ezután Mezőffy Vilmos szólalt föl.

Az elnapolással esküszögés követtetik el, indítványozza, hogy maradjon együtt az országgyűlés.

Rátkay óhajtaná, hogy Európa összes parlamenti meg tudják, hogy a szabadságot védelmezi a magyar parlament.

Ezután a Ház elfogadta az Apponyi által be-terjesztett határozati javaslatot.

Végül Justh elnök felhatalmazást kért, hogy a királynak újévkor a Ház jó kívánságát tolmácsolhassa.

Erre az ülés véget ért

Népoktatásügy Háromszék vármegyében.

— Csánky Gyula kir. tanfelügyelő jelentése a közigazgatási bizottsághoz. —

A kir. tanfelügyelőséghez november hó folyamán 456 ügydarab lett iktatóra bevezetve; s ezzel iktatókönyvem november havi utolsó száma 4729-re emelkedett. Ez a 456 új ügykiadványban, a mult hórl elintézetlenül atjött ügydarabokkal együtt nagyrészt mind el is intéztetett, ugy, hogy a folyó december hóra csupán 51 ügydarab maradt át elintézetlenül.

Mint a köziz. bizottság közokta ügyi előadója november hó folyamán 98 ügydarabot kaptam előadói javaslattal leendő ellátás végett, a mai napig pedig az összesen 3223 bizottsági ügydarab közül 1220 lett részemre az év folyamán kiosztva, melyek pár ügydarab kivételével részint ülésen kívül, részint a mai ülésbe hozva, jobbara mind fel is dolgoztattak és előadattak.

A köziz. bizottsági ügydarabokban főként beiskolázási számadásos és költségvetési, faiskola és iskolai alapvagyion rendezési, iskola helyreállítási és építési s hátrálékos tanítói illetmények behajtása iránti ügyek tárgyalattak e hónapban is.

Hivatalom közigazgatási munkásságának pedig a köziz. bizottsági ügydarabok feldolgozásán kívül a beiskolázás hiányaitak pótlására az iskolai költségvetéseknek megállapítási végett való felterjesztése a harminc filléres tanítói nyugdíjárulékhoz való hozzájárulási díjak megállapítására vonatkozó adatok begyűjtésére, az állami iskolák törzskönyviadatainak helyesbítésére, a „Néplap”-nak a gazd. ism. iskolák számára való megrendelésére, a tanítók hátrálékos illetményeinek kiszolgáltatására, a községi faiskolák ügyeinek rendezésére, a tanítói nyugdíjigények helyesbítésére, a gör. kel. iskolák ünnepnapjaira, a „Föld és népei” című munka, a Gyermekevédelmi lap, az Eötvös-alap temetkezési segély alapjának és a „Család és Iskola” című tanügyi lapnak ajánlására vonatkozó intézkedések voltak általánosabb jelentőségű tárgyai.

Iskolánk november havi állapota általában jónak mondható, a tanítás menetét járványos betegségek, vagy egyéb előre nem látott körülmények, az egy kovászai állami iskolától eltekintve, nem zavarták meg soha. Kovászán a kanyaró járvány elterjedésének megakadályozása miatt lett az állami iskola egyik osztálya hivatalosan bezárva. Egy napig tartó általános szünet volt a november 18-19-én tartott Erzsébet napi ünnepélylyel kapcsolatban.

A helyreállítási munkák félbeszakítatlan, november hó 13-án Bodolán is megkezdett a tanítás.

A tanítók létszámában a következő változások történtek. A baróthi rajztanítói állás teendőinek ellátásával Héchingér Miklós bizatott meg, de a megbizatásnak ő sem tudván eleget tenni, hogy ez iskolánál a rajztanítás végre valahára megkezdessék, a nálam jelentkezett Jancsó Mihály okl. rajztanítót Baróthra küldöttem, a ki aztán november 15-én meg is kezdte működését. Ekként megkezdett a rajztanítás a baróthi iparos tanonciskolánál is és a hivatalomba berendelt tanító alkalmazásával teljesen rendezve lett e kérdés a sepsiszentgyörgyi iparos tanonciskolánál is.

Az áll. elemi iskoláknál a kálnoki tanítónői állás a hó egész folyama alatt üresedésben volt, az állás teendőinek ellátásával megbizott Szendrei Ida lakását csak decemb. ben sikerült megtudnom.

Üresedésben van a sósmező állami iskolánál Scheidl G. ulának hivatalomba történt berendelőse következtében, tanító nélkül maradt első tanítói állás.

A gidófalvi állami iskolánál eddigelő csak megbizottként alkalmazott Bideskuthy Ilona, valamint az esztolneki állami iskolánál Schwarzer Anna reudes tanítói kinevezést nyertek.

A községi iskoláknál nem történt semmi változás.

A róm. kath. iskolák közül a lembényi iskolánál üresedésben volt tanítói állás magánúton nyert értesülésem szerint egy tanítónővel beöltetett, hogy

a kézdíalmási harmadik állomás betöltöttét, arról még nem kaptam értesítést.

A gör. kel. tanítói állomások közül kettő, u. m. a márkosi és dobollói véglegesen alkalmazott-magyarul is jól beszélő tanítókkal lett betöltve. Ideiglenesen alkalmazott tanítók vannak ma is és már évek óta a magyarbodzai (forduló részi) második állomáson, a zabolai, kézdimartonosi és sósmezői gör. kel. iskoláknál.

Szabadságolva vannak november hónapban is, vagy több kevesebb szabadságidőt élveztek e hó folyamán Demesné Albu Mária kisborosnyói, Biró Anna bodolai, Farkas Károlyné zágoni, Nagyné Ambrus Róza kézdivásárhelyi, Szász Bálint sepsiszentgyörgyi, György Domokos esztelneki és Bartha Samu barátosi állami elemi, Zayzon Béla sepsiszentgyörgyi polg. igazgató, Biró Sándor kézdivásárhelyi állami polgári és Vass Dénes szőrcsei községi tanítók.

A november hó folyamán vett miniszteri rendelet alapján tisztelettel megemlítem, hogy néhai Booz Péter, volt nagybacóni állami tanító részére 599 kor., néhai Horváth István volt sepsiszentgyörgyi polg. isk. tanár özvegye részére pedig 1307 kor. özvegyi segély és gyámpénz utalványoztatott; 406 kor. újabb felszerelési költség engedélyeztetett a kézdivásárhelyi állami polgári fiúiskolai internátus bebutorozására és 150 kor. lett kiutalva az ezen iskolához bevezetett közügyességi oktatás céljaira szükséges anyagok beszerzésére.

Végül tisztelettel jelentem, hogy november hó folyamán Kézdimartonfalva, Petőfalva, Imecsfalva, Kőkös, Dobolló—bácsitelek, Dobolló, Márkos, Keresztvár, Magyarbodza, Zágonybárány, Zágony, Páva és Zabola községekben végeztem iskolalátogatást.

A „Báró Szentkeresztly Stephanie-menedékház” közgyűléséből.

— Vajna Károly titkári jelentése a menedékház fennállásának 80-ik évfordulója alkalmából. —

Tisztelet Közgyűlés!

Az első szó, az első megemlékezés, mely a menedékház 1904. évi életéről szól, legyen most is mint pár év óta mindig, a mi szeretett alapító-elnökünk: Báró Szentkeresztly Stephanie ő méltóságának szentelve, akit súlyos betegsége 1901. december 12-ike óta távol tart mitőlünk. Gondoljunk rá úgy, mint városunk egyik legnagyobb jóttevőjére, emberszeretetet valódi önzengyalára s hálából az általa gyakorolt nemes, jó cselekedetekért, kívánjunk neki javulást betegségéből s áldást életére! Az ő nagy nevét viselő „Stephanie-menedékházunk” ügyeit po-

dig ajándékozzuk meg kivétel nélkül a szeretettel és jóindulattal támogatóssal, a mely azt fölvirágoztatni s hozzá méltóvá tenni képes lenne a jövőben.

Tisztelet Közgyűlés! A lefolyt 1904. évi, amelyről hivatás szerűen titkári jelentést kell ez alkalommal is előterjesztenem, menedékházunk történetében magasan kiemelkedik egyfelől bár esendős és zajtalan, de áldásos multjával, mely bizonyos tiszteletre méltó határponthoz jutott el, másfelől az eseményeknél fogva, melyek régi vágyak megvalósulását hozták közelebb a célhoz.

Tiszteletre méltó mult — régi vágyak megvalósulása... De hát lehet-e egy olyan intézetnek, melynek még saját, megfelelő helyisége sem volt valójában, határkövet alkotó multja s lehetne-e régi vágyai egy intézménynek, melynek multja csupa egyszerűség, esendőség, zajtalan, emlékezés és lemondás??

Ha visszaidézzük lelkünkben az idők folyását s megvizsgáljuk a történeteket: miudjárt megbizonyosodunk Tisztelet Közgyűlés arról, hogy menedékházunknak lehet és van tiszteletreméltó multja s ezzel kapcsolatban voltak és vannak is régi vágyai melyek most a megvalósulás felé közelednek. Egy visszapillantás a multba; meggyőző állításaim valószínűsít mindenkit. Menedékházunk gondolatát az árvaház 1872-ben történt létesítése után két évvel adja elő alapító Baróné előtt néhai Pap András városi tanácsos szelíd lelkű, jóságos szívű felesége sz. Nagy Károlyné. Az emberszeretet, a jóság, az alkotni vágyás női apostola, Szentkeresztly Stephanie Baróné nemes lelkében visszhangra talál a szép eszme, hogy az önbibájkun kívül vagyontalanságra jutott, munkaképtelen városi polgárok és polgárasszonyok részére menedékhelyet létesíteni szintén magasztos cél s már 1874. aug. 30-án 14 melegszívű érdeklődő egyen tanácskozik a kérdés fölött a Baróné vezetésével.

A 14 alapító nemes versenyre kelt a szervezés, a vagyongyűjtés nem könnyű munkájában s az Isten különös segítő kegyelmével s áldásával két hónap alatt megvalósulási jut a terv s 1873. november 8-án mintegy 250–300 érdeklődő jelenlétében 8 szegény öreggel megnyílik a menedékház egy kis programja, de lelkes ünnepség keretében az árvaház helyiségében, mely egy évig 2 szobát s konyhát adott a menedékház céljaira. Egy év alatt a város által örök tulajdonul felajánlott jelenlegi helyiséget használható állapotba hozza a város tanácsa s 1875. október hó 10-én ünnepélyesen fölavatják a menedékházat, s átadják rendeltetésének s ugyanezzel fölavatják az intézet lobogóját is Id. Tóth Istvánné urhölgy, mint zászlóánya védőszárnyai alatt, aki azóta

valóban az anya szeretetével őrökdi a menedékház felett. Tehát Tisztelet Közgyűlés, menedékházunknak most tulajdonképpen jubileuma, áldásos működése 30-ik fordulójának örömtünnepe van, melybe örömeppet csupán az a szomorú körülmény vegyít, hogy nem vehetnek részt igaz gyönyörűséggel a jubileumban annak a megalapítója, a mi jó szelleműnk, az áldott lelkű Baróné, aki az ő logkedvesebb gyermekének tartotta mindig az öregek házat; s nem vehetnek részt a legtöbben a 14 lelkes alapító és gyűjtő közül, mert már régen aluszak künn a temető kertben az igazak és jók álmát; munkájuk azonban oly lelkes, oly eredményes volt, hogy pár hónap alatt 4.729 forintot (9.453 koronát) gyűjtöttek össze s a legnagyobb mértékben érdemesekké tették magukat az utódok hálájára. Elevenítsük fel hát Tisztelet Közgyűlés a 14 ez emléket és nevét, följegyezvén őket a következőkben. Hölgyek: Báró Szentkeresztly Stephanie, Pap Andrásné, Hankó Lászlóné, Szabó Mózesné és Harrison Margárhotha (aki áldottlelkű Barónénknak a menedékházban levő arcképét festette); férfiak: Baló László, Hankó László, Nagy Gábor, Pap András, Szacsny János, Székely János pap, Szűcs József, Tóth Sámuel és Vargha József, akk közül csak négyet vagyunk szorosossá- s életben üdvözölhetni: elnök Baróné, Baló László, Nagy Gábor és Székely János lelkész urakat, kikhez jobb kívánságunk nem lehet, mint hogy tartsa meg őket a Mindenható családjuk s közügyeink jászára a legjobb egészségben sokáig!

Az alapszabályok értelmében az első alakulás szintén 1875. okt. 10-én, az intézet és lobogó felszentelésével egy napon történt meg, a közgyűlés egyhangulag választván mag: elnökké B. Szentkeresztly Stephanie-t, alelnökké Pap Andrásnét és titkárra Nagy Gábort, pénztárossá Szűcs Józsefet; kezelő-bizottsági tagokká Bankó Dánielné Kovács Róziát (jelenlegi Kovács Ferenénét) Bekő Pál vizsgálóbíró, Csizsár Mihályné Kovács Emiliát, idősebb Csizsár Pált, Hankó Lászlóné Kovács Lottit, id. Jakab Istvánt, Kovács Áronnét, Kovács Istvánné Szász Annát, Kolonté Lászlót, Id. Kupán Józsefnét, Molnár Józsiást, Nagy Dánielné Nagy Károlynét (jelenlegi Bálint Benedeknét), Nagy Lászlóné László Mónit, Id. Pap Andrást, Szabó Mózesné Sebesi Ilonát, Szűcs Józsefné Balogh Annát, Székely Jánosné Ince Saroltát, Tóth Istvánné Kovács Idát, Tóth Sámuel és Weinreiter Györgyöt. Indítványozom, hogy az elhaltak emlékeit örökíts meg a közgyűlés mai jegyzőkönyvében; a 30 év óta működő s ma is életben levő kezelőbizottsági tagokat névszerint: 1. Kovács Ferenénét, 2. K. Csizsár Józsefnét, 3. Bálint Benedeknét, 4. Nagy Lászlónét, 5. Székelyné Ince Saroltát, 6. id. Tóth Istvánnét, 7. Kö-

T A R G A.

Egy haldokló ifju gyónása.

— Cosbuc György költeménye. —

Szent Atyám . . . Nagyon fulladok . . .
És erőm sincs a sok beszédhez,
De azt hiszem az is elég lesz,
Mű most hirtelen elmondok.
Szeretném mindjárt jón kezdeni,
De nem tettem, vagy elfelejttem . . .
Nem maradt meg emlékemben
Ostoba, butává lettem . . .
S nincs mit mondani . . .

De időm sincs . . . Atyám meghalt.
Anyám özvegy lett . . . A gyermek sok,
Akiért én istápolok . . .
Ezért sok ember magasztalt.
De most már magukra maradnak . . .
És ez nekem nagyobb fájdalom,
Mint az, hogy ime meg kell halnom . . .
Hisz' ezzel én is tartozom
Tán . . . a halálnak.

Én jól tudom . . . bűnös vagyok . . .
Vigan, s könnyelműen is életem . . .
Gyönyörre temett nekem minden.
S a szépet csak úgy rajongok.
Szerettem a bort és a szép dalt,

Szerettem a zordon bérceket,
A vadvirágos völgyeket
És ezt az egész életet,
Mely nem soká tart . . .

Tetszett, hogy környezetemben
Csak a rigasság legyen az ur,
S a hegedűn a felhangolt hur
Csendes és méla dalt zengjen.
Barátja voltam szép asszonynak,
Menyeckének, lányának egyaránt
S most több közt még az is bánt,
Hogy nem egyszer pokolra szánt
Atka sok leánynak . . .

Pogány vagyok, s nem keresztény . . .
Templomjáró nem voltam Atyám,
De ha eszembe jutott ritkán . . .
Mentem én . . . S ez nem erény?
Érzem magamban Istenemet . . .
Érzem . . . s mintha látnám is Őt . . .
Ugy gondolom . . . szívemhez nőtt,
De hagyjuk Atyám a Teremtőt . . .
Ismer ő engemet . . .

Senkit sem bántok életemben;
Haragra okot nem szolgáltam,
Haragot soha sem tartottam . . .
Nem is volt — Atyám — ki ellen! . . .
Bár némelyek adtak rá okot.
Nem is voltam gyenge, s felős sem
Nyolceal — ha kellett — megküzdtem,
De én a vizsályt kerültem,
S a sok bolondot . . .

És egyszer mégis . . . Egy legényt
A falhoz vágtam egy leányért . . .
S rá másodnap — mint szánték — elért
A bánat . . . Sajnáltam szegényt!
S az ökröknek nem adtam enni,
A barázdában hagytam ekém,
S kerestem, hogy hol a legény,
Mert úgy szerettem volna én
Őt . . . megkérlelni.

Nincs tovább . . . Ennyi az egész . . .
Devárj szent Atyám . . . Még a szomszéd . . .
Csak úgy szórtam rám szeretetét,
S én megcsaltam őt . . . Milyen ész! . . .
Ő vén volt, neje alig gyermek,
S én megcsókoltam a menyecskét,
Mert megsajnáltam szegénykét,
Meg kisírt két szép szemét . . .
Hát ez is vétke? . . .

Szólj, ha bármit elhallgattam . . .
Az Isten a tanum szent Atyám.
Hogy mindent meggyóntam igazán,
S feltártam mi bűn bennem van . . .
És most meghalok . . . Én jól tudom,
Hogy így lesz és nem másképpen
És ez kárkózat lesz nekem,
Mert ott fönt nem lesz oly vig életem
Mint e világon . . .

Románból fordította: Dr. Szánthó Vítus.

lőnte Lászlót, 8. Welreiter Györgyöt, 9. Baló Lászlót, 10. Nagy Gábor pedig érdemeik elismerésül válassza meg örökös igazgató választmányi tagokká.

De ha lerőjjük hálánkat az alapítókkal és 30 éves kez. biz. tagjainkkal szemben, nem feldrúgunk meg Kézdivásárhely város polgárságát a polgárságról sem, melynek folytonos adakozásai a 30 év alatt lehetővé tették a menedékház gyarapodását s melynek biznyságául csak arra hivatkozom, hogy a menedékház, az alapítókból az öregeknek (kiknek száma 1875-ben már 11-re emelkedett) felügyelőnek és eselődnek élelmeyzésére 1874-ben 2 K. 72 fillért, 1875-ben 15 K. 20 fillért, 1878-ban 66 koronát s 1877-ben 17+ koronát, tehát az első 4 évben összesen csupán 258 azaz Kétszázötvennyolc koronát adott ki, mert Kézdivásárhely város polgárságából a jobb módúak főzetek sajátjukból az öregeknek reggeli, ebéd és vacsorát, előre elkötelveznük az év bizonyos napjaira, hogy ők gondoskodnak az öregek élelmeyzéséről. S bár ma már csak mintegy 50-60 napra vannak, akik meghozzák ezen áldozatot, ami közönségünk mai is hűen adikozik évente élelmi szereket s pénzt habár kisebb mértékben is, intézetünk részére, úgy hogy ezen a címen is, évente 150 koronájával számítva átlag az adományok értékét, a 30 év alatt 4500 koronára megy a polgárság adománya. Méltó tehát e város közönsége iránt a 30 év alatt szünet nélkül tanisított s ma is élő áldozatkésziségevel szemben rójjá le elismerését a mai jubilaris közgyűlés; de indítványozom, hogy tegye ezt a tisztviselők közül Nagy Gábor min. tanácsossal szemben, aki a szervezés munkájából óriási részt vett ki magának, mint titkár másfél évtizedig munkálkodott; Dobay Jánossal szemben, ki 6 évig volt kitűnő titkára az intézetnek; M. Székely János pénztárossal szemben, ki 1890. dec. 3. tehát 15 év óta végzi a pénztárosi teendőket; Benkő Gyulával, aki 30 év óta vezeti a számadások vizsgáló-bizottsági teendőjét, Nagy Ferenc L. fiával egyetemben, Ifj. Jakab István tak. pt. vezérigazgatóval szemben 1888. febr. 29-ike, tehát majdnem 18 év óta legbuzgóbb tagja volt a vagyonkezelő-bizottságnak s ma annak helyettes elnöki tisztét végzi lelkes ügyszeregettel, Zájzon Lázár ügyvédnek, ki 2 évtizedig buzgósággal végezte az ügyészi teendőket, Benkő István és Kiss Károly buzgó v. k. b. tagoknak s végül Nagy Károlynak az árvaház igazgatójának, aki, mint az ig. választmány egyik legmunkásabb tagja 25 év óta végzi azon teendőket a menedékház érdekében, melyeket mint bizalmas emberére elnök báróné rábizott s melynek sokat köszönhetni, hogy intézetünk ügyei kivált utóbbi időkben, fennakadás nélkül folytak a rendes mederben. Mondjunk köszönetet Nagy Lajosné, Nagy Ferencné, Jakab Istváné, Török Bálintné, Benkő Gyuláné, Welreiter Jánosné, Kiss Lajosné, alapítók s biz. tagoknak is buzgó támogatásukért s végül mondjunk T. Közgyűlés áldást az összes elhunyt tisztviselőkre, ig. vál. és vagyonkezelő-bizottsági tagokra, alapítókra s mondjunk köszönetet mind azoknak, akik 30 év alatt bármily kis mértékben adakozók, gyűjtők, estély-, buli rendezők, közreműködők gyámoltották intézetünket. S ha megtettük ezt az egyesekkel szemben, tegyük meg azon erkölcsi testületekkel szemben is, melyeknek gyámoltatása nélkül intézetünk aligha elérte volna fejlődésének mai fokát. Hálás szívvel emlékezzünk meg Háromszékvármegye közönségéről, mindenkorai fő- és alispánjairól s főjegyzőiről, akik erkölcsi, anyagi ügyeinkben sok jóindulatot tanusítottak intézetünk iránt s különös melegséggel adjunk kifejezést a magunk s a 30 év alatt intézetünkben ápoló épen 100 munkaképtelen, öreg s 24 bejáró szegény halálának nem Kézdivásárhely város képviselő testületével szemben, mely a jelenlegi hajlékot örök tulajdonul adta intézetünknek, s évi tüzelfő adományozásával mintegy 3000 korona anyagi segélyben is részesítette a menedékházat. Különösen ki kell emelnünk a mindenkorai polgármestereket, a máresak néhai Nagy Danielt, Szöcs Józsefet és Bartók Károlyt, továbbá az éleket Nagy Gábert és Dr. Török Andort, Dobay János alpolgármestert, tanácsosok közül a néhai Kovács Dániel, Szabó Dénes s a mai is működő Benkő Lajost, akiknek nemcsak pártfogása lelkes ügyszereget nemcsak egyénileg nyert kifejezést, de megáltszott a mindenkorai városi tanácsok jóindulatán is melylyel intézetünk iránt viseltettek.

Árvák és öregek karácsonya.

Felhívás a jószívű emberbarátokhoz.

Áldott a karácsony szent ünnepe, melyen a megváltó született. A szegények és gazdagok a szeretetben egyesülnek, hogy beteljesítsék Jezus Krisztusnak ama parancsát: „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat.”

A karácsony est fénye csak úgy ragyog és úgy boldogít igazán, ha azt a szeretet övezi.

Nem alamizsnát osztunk ilyenkor, hanem a megemlékezés, a hála áldozatát rakjuk le Jezus elé bebizonyítván, hogy nem csak szóval, hanem tettekben is magasztos tanításainak hív követői, lelkiismeretes betartói vagyunk. E felhívásunkat nem is azért bocsátjuk ki, mintha minden szépre és nemésre áldozni tudó közönségünk a nélkül is mag ne emlékeznék e vármegye szegény árváiról, a város munkaképtelen szegényeiről, hanem azért, hogy a mult alkalmakkor tanusított kegyes megemlékezést és adományokat újból is megköszönjük és kegyes pártfogóinknak boldog karácsony estét kívánva meghívjuk itt a nyilvánosság terén is a december 24-én d. u. fél 4 órakor a menedékházban, 1/4 5 kor. a árvaházban tartandó karácsonyesti ünnepélyre. Jól tudjuk azt mily sokan vannak, kik az árvák sorsa iránt igaz szeretettel, az öreg iránt részvétellel visoltotnek. Az árvák számára szánt kegyes adományok Nagy Károly árvaházi igazgatóhoz, az öregeknek juttatandók id. Szot. ori. Jánosné menházi felügyelőnőhöz köldendők.

A királyok királya hozza e nemzet örömeire mindnyájunk boldogságára a szent ünnepi napokat.

A kegyes adományok az intézetek ajándékozási naplójában nemcsak minden ember névszerint felsorolva hanem ezen kívül hírlapilag nyugtázva is lesznek.

Kézdivásárhelyt, 1905. dec. 18-án.

Gróf Mikes Árminné,
nevezett intézetek elnöke.

Id. Tóth Istváné Özv. Potsa Jánosné
alelnökök.

Dobay János, Vajna Károly,
árvaházi titkár, menházi titkár.

SZÍNHÁZ

— Fehér Károly szintársulata Kezdivásárhelyen. —

Bemutató előadásul egy nagyhatású eredeti magyar színművet, a korán elhunyt Kemechey Jenőnek „Az emigráns” című 3 felvonásos színdarabját választotta Fehér Károly s előre is kijelenthetjük, hogy a választás szerencsés és tapintatos volt. A színmű egyike a legszebb, zengzetes magyar nyelven írt magyar tárgyú színdaraboknak, melyben egymást érik a hatásosabb jelenetek, hazafias dicsők, melyek nem egyszer a hallgató szívébe markolnak s erősen kibuzzák a magyar ember hazafias örzéseit. Mint ilyen nemcsak saját becsénél, de a mai politikai helyzetnél s aktualitásánál fogva is rendkívül hatást ért el s ebben nagy érdeme van az özsze szereplőknek is, kik nemcsak versenyre keltek, hogy a hazafias irányu mű valódi szépségeit érvényre emeljék. A címszerepét (Broon zongoramester) Péchy alakította, sok tudással, lelkes hévvel, igaz érzéssel.

Szathmáry Lajos, közönségünk régi kedvence mutatta be a másik főszerepét (Vrabec cseh beámlter) a tőle megszokott rendkívül gondos színezéssel és erővel. Zilaby János Lilienthal jelentékeny szereplésben nagyon előnyös oldalairól mutatta be magát, ugyszintén Dányi (Pista) s Kovács Gyula is igen jó erőknél bizonyultak. A nőszereplők közül Bokody Mariskát (Ráskay Margit) kell kiemelnünk, őt illeti az elsőség; bensőséggel, érzéssel, finom nőanszírozással játszotta meg szép szerepét: Pozsonyi Júlia is (Ráskayné) pompásan alakított. Sebestyén Rózi (Helén) szintén igen jól bevált; szóval a nők úgy látszik, kivétel nélkül jelentékeny erői a társulatnak, mely mai előadásával egyik elsőrangú szintársaság benyomását tették a nem igen nagy számú közönségre. Pedig úgy a színmű, mint az előadás telt házat érdemelt volna. Aki nem látta;

sajnálhatja, hogy egy igen élvezetes előadástól megfosztotta magát.

Heti műsor.

Dec. 21. csütörtök: Diák élet énekes színmű;
Dec. 22. péntek: Casanova nagy operette
Dec. 23. szombat: Danczigi hercegnő operett
Dec. 25. vasárnap: János vitéz operett.

NAPI HIREK.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gál Mariska okleveles zenetanárnőt, a sepsiszentgyörgyi áll. tanítóképző-intézet ideiglenes megbízott tanítónőjét kinevezte zenei zenetanárnőre. Aki ismeri Gál Mariska szép zenei találatát, kitűnő módszerét s aki csak egyszer is hallotta ünnepélyeken vagy estélyeken az intézet általa vezetett dalkörének művészi magaslaton álló szereplését s pompás zenei száma: az bizonyára velünk együtt őszinte lélekből örömd és gratulál e kinevezésnek, mely egy kiváló tanerőnek ezen intézetnél való véglegesítését is jelenti.

— Két közgyűlés. Mult vasárnap délután folyt le Kézdivásárhelyen két humán intézetnek, a megyei „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézetnek és a kezdivásárhelyi „Stephanie menedékház”-nak rendes közgyűlése, szépszámu érdeklődő közönség részvételével. A közgyűléseken a megjelenésben akadályozott Gróf Mikes Árminné elnök helyett Id. Tóth Istvánné alelnök, az előadói tiszteket Dobay János és Vajna Károly titkárok és Nagy Károly árvaházi igazgató teljesítették. A közgyűlésekről részletes tudósítást lapunk jövő számában fogunk közölni.

— Karácsonyi estély. A Kézdivásárhelyi Iparos Ifjúsági Egyesület saját könyvtára javára 1905. évi december hó 26-án, karácsony másodnapján a Vigadó dísztermében műsorral összekötött zártkörű táncestélyt rendez, a következő műsorral: 1. Énekel az újonnan alakult iparos ifjúsági férfi és női vegyes dalkör, Botth Mihály román. énekvőzér vezetése mellett. 2. Monolog. Előadja Rácz Annuska k. a. 3. Melodráma. Zenekísérett mellett szavalja Csicszár Annuska k. a. 4. Katonásan. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Andreánszky Jenő. Rendezi: Jancsó János. Személyek: Gárdai Albert, nyug. huszárnagy Nagy Károly, Jolán, özv. Barandy Gyuláné, Olga, unoka hugni Jancsó Mariska, Magori Amália, Langei Emil, miniszteri tanácsos ifj. Kaitár János. Huszár Elemér, hírlapíró Szigeti Károly, Gyuri, inas Gárdaynál Rácz János. Idő jelenkor. Hely Gárdai lakása. 5. Énekel az ifjúsági férfi és női vegyes dalkör. 6. Képlet. 7. Tanc! Tanc! Belépti d. j. Pálholy 6 kor. Családjegy 5 kor. Személyjegy 1 kor. 60 fill. Karzati ülőhely 40 fill. Karzati állóhely 30 fillér. Kezdet este pont fél 8 órakor. Gyerekek előre válthatók ifj. Jancsó Mózes, Jancsó F. Lajos és Turóczy László urak kereskedéseiben. Felülfizetések köszönettel fogadottnak és hírlapilag nyugtatványoztatnak. A legmelegebben ajánljuk a nemeseleu mulatságot a közönség figyelmébe.

— Halálozás. Id. Dézsi Dánielné, id. Dézsi Dániel kezdivásárhelyi mészáros iparos polgártársunk felesége, f. hó 16-án, hosszas, és súlyos szenvedés után Kézdivásárhelyen elhunyt. Hétfőn délután temették el kiterjedt rokonsága s ismerősei nagy részvete között a ref. temető kertbe.

— Új ügyvéd. Lőcsefalvi dr. Keresztes Ede ifjú ügyvéd Kézdivásárhelyen, a Kossuth utcában, Nagy Ferencz Lázár fia (szappangyáros) házában, 1906. január 1-én nyitja meg ügyvédi irodáját. Ajánljuk a jogkereső közönség figyelmébe.

— Halálozás. Özv. Csusz Tamásné sz. Kis Terézia, egy nagy kiterjedésű székely-család köztiszteletben megőszült matrónája, 84 éves korában, f. hó 15-én Zagonban, fiánál Csusz Tamás áll. tanítónál végelgyengülés következtében elhunyt. Földi részait Ilyefalvára szállították s ott vasárnap délután fél 3 órakor helyezték örök nyugalomra.

HIRDETÉSEK

Kiadó lakás.

A főtéren öv Fülöp Józsiásné tulajdonát képező **emeleti lakás**, mely áll: 2 nagy szoba, 1 előszoba, konyha, kamara, pince és hozzávaló fasziuból.

haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a fenti tulajdonossal Kézdivásárhelyt.

135. 1-3.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1905. évi december 28-án

Magyar királyi

jótekingyűző államsorsjáték.

Főnyeremény 150,000

korona.

Az összes nyeremények összege 365.000 korona.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapest (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasúti állomásokon és a legtöbb dohánytőzsdében és váltóüzletben.

119. 2-2.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Szenzációs ujdonság!

CARBIT

LÁMPÁK,

melyek minden névvel nevezendő veszélyt kizárnak, világító erejük azonban rendkívüli és a világítás óránkint **csak 2 fillérbe kerül.** Törvényesen felülvizsgálva és védve!

Bevásárlási forrás Háromszék- és Csikmegyék részére kizárólagosan egyedül

JANCSÓ GYULA kereskedőnél

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

Ajánlja továbbá dusan felszerelt üveg-, porcellán-, zománczott bádogaedényeit, konyha felszereléseit.

Díszműárak, karácsonyi és ujévi ajándékoknak alkalmas tárgyak és játékszerek rendkívüli nagyválasztékban vannak raktáron.

133. 3-?

A mai modern korának teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószert- és könyvkereskedés.

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-fele gyógytár mellett.

Legelősebb bevasárlási forrás
Oleó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL
Ifj. Jancsó Mózes
kárpitós és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és hengerő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden szakba vágó munkákat, ugyancsak bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behúzását oleó és jutányos árak mellett teljesen újra alkittatok át.

Gyorsan, izléssel és a legelősebb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és éjszakai székelyeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat hajlított és préselt ültető székeket, függönytartókat, gyermekkoscsikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készítetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállatok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom óresarkokkal, miáltal azok tisztább tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden szükségeltető közsig, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.